

Griepepidemie neemt langzaam verder af

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2014-2015

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Influenzasituatie in Nederland

De influenza-activiteit in Nederland is in de zeventiende week van de griepepidemie in geringe mate verder gedaald (figuren 1 en 2). In week 13 van 2015 meldden zich per 10.000 inwoners 7,5 patiënten met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) bij één van de NIVEL-peilstationhuisartsen tegen 8,5 in de voorgaande week. Het percentage influenzaviruspositieve monsters afkomstig van de peilstationpatiënten met IAZ lag in week 13 op 42% tegen 31% in week 12.

De vermindering van de epidemie lijkt te worden afgeremd door de activiteit van influenza type B dat de laatste weken de dominante rol van type A heeft overgenomen (figuur 3).

Wat betreft de leeftijdsverdeling, zijn het zoals gewoonlijk bij IAZ vooral kinderen van 0 - 4 jaar die worden getroffen (figuur 5) en bij pneumonie de 65-plussers (figuur 6).

Virusdetecties: peilstationhuisartspatiënten

Influenzavirus type B blijft dominant. In week 13 werden bij 12 patiënten met een IAZ neus- en keelmonsters afgenomen door peilstationhuisartsen participierend in NIVEL Zorgregistraties. In deze 12 monsters werd door het NIC 5 maal (42%) influenzavirus gedetecteerd, 1 maal type A(H3N2), 1 maal type B (fylogenetische lijn B/Victoria/2/87) en 3 maal type B (B/Yamagata/16/88-lijn).

In neus- en keelmonsters afkomstig van 18 patiënten met een luchtweginfectie zonder typische klachten van griep (ARI) werd 7 maal (39%) influenzavirus aangetoond, 1 maal type A(H1N1)pdm09 en 6 maal type B, Yamagata-lijn.

Virusdetecties: door ziekenhuislaboratoria gediagnostiseerde influenzapatiënten

Het NIC kreeg vanuit diagnostische laboratoria, meestal verbonden aan ziekenhuizen, dit seizoen tot dusver in totaal 2445 influenzavirussen toegestuurd. Van deze virussen waren er 2191 (90%) van het A-type en 254 (10%) van type B, waarvan er tenminste 224 behoorden tot de Yamagata-lijn; van 30 B-virussen is de lijn niet bepaald. Van de 2191 influenza A-virussen waren er 1525 (70%) van het subtype A(H3N2) en 151 (7%) van subtype A(H1N1)pdm09; 515 (24%) influenza A-virussen werden nog niet gesubtypeerd (figuur 4).

Influenzasituatie in Europa

Epidemiologie

In het grootste deel van de Europese Regio van de WHO lijkt de griepepidemie eveneens af te nemen. In week 12 van 2015 meldden 30 van de 43 rapporterende landen een dalende influenza-activiteit, geen land meldde hoge influenza-activiteit.

Gemiddeld was in week 12 net als in Nederland in week 13 bij peilstationpatiënten 42% van de respiratoire monsters positief voor influenzavirus. Eveneens net als in Nederland, waren in week 12 type B-infecties in de meerderheid (64%, in week 11 was dit percentage 55%) (*Flu News Europe*).

Virologie

Bij influenzavirus type A nam het aandeel van subtype A(H1N1)pdm09 toe. Van de gesubtypeerde type A-infecties behoorde nu 53% tot subtype A(H3N2) en 47% tot A(H1N1)pdm09. De type B-virussen waarvan de fylogenetische lijn is bepaald, behoorden bijna alle tot de Yamagata-lijn.

Genetische analyse influenza A(H3N2)-virussen

Van de 734 A(H3N2)-virussen die genetisch werden onderzocht, viel het merendeel in genetische groepen, waarvan is aangetoond dat ze antigenetisch afwijken van het huidige A(H3N2) vaccivirus A/Texas/50/2012: 62% in groep 3C.2a gerepresenteerd door A/Hong Kong/5738/2014 en 9% in groep 3C.3a waarin ook het toekomstige vaccivirus A/Switzerland/9715293/2013 valt; 27% behoorde tot groep 3C.3 die wel antigenetisch vergelijkbaar is met A/Texas/50/2012.

Genetische analyse influenza B-virussen

Van de 252 virussen van de Yamagata-lijn viel 99% in groep 3, gerepresenteerd door B/Phuket/3073/2013, dat antigenetisch afwijkt van het huidige vaccivirus B/Massachusetts/2/2012 en is aanbevolen als B-component van het vaccin voor het seizoen 2015/2016. Drie virussen van de Yamagata-lijn geleken op B/Wisconsin/1/2010. De vijf virussen van de Victoria-lijn waren genetisch vergelijkbaar met B/Brisbane/60/2008, de vaccinstam aanbevolen voor het quadrivalente griepvaccin voor het seizoen 2015/2016.

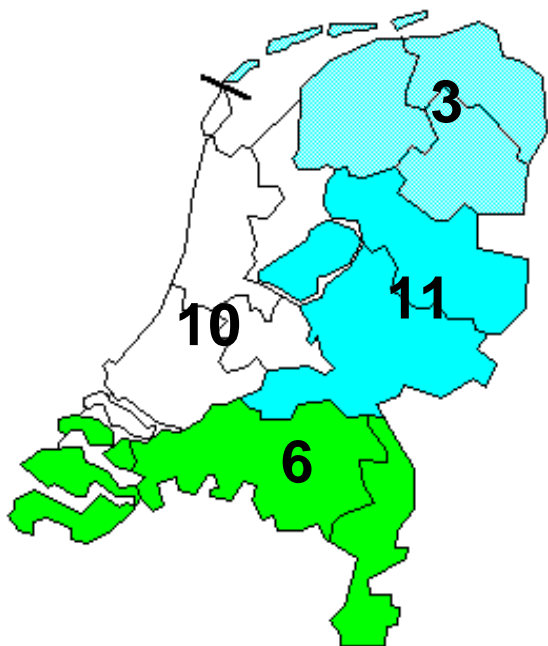

Fig.1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 13 van 2015 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

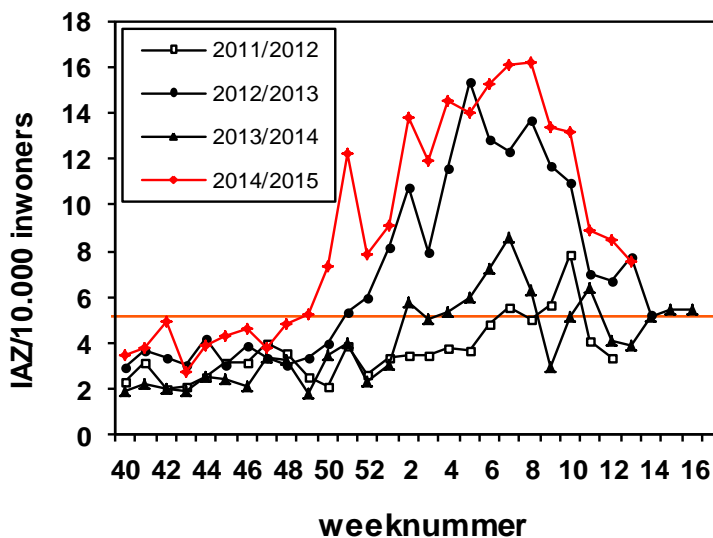

Fig.2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2011-2015 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel weer.

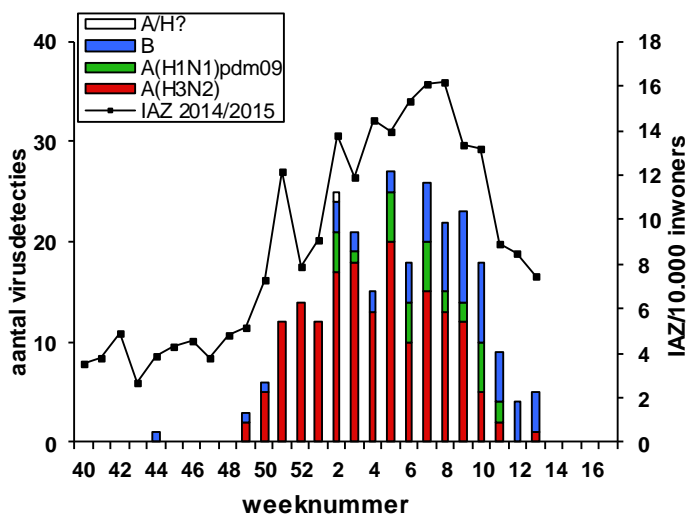

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

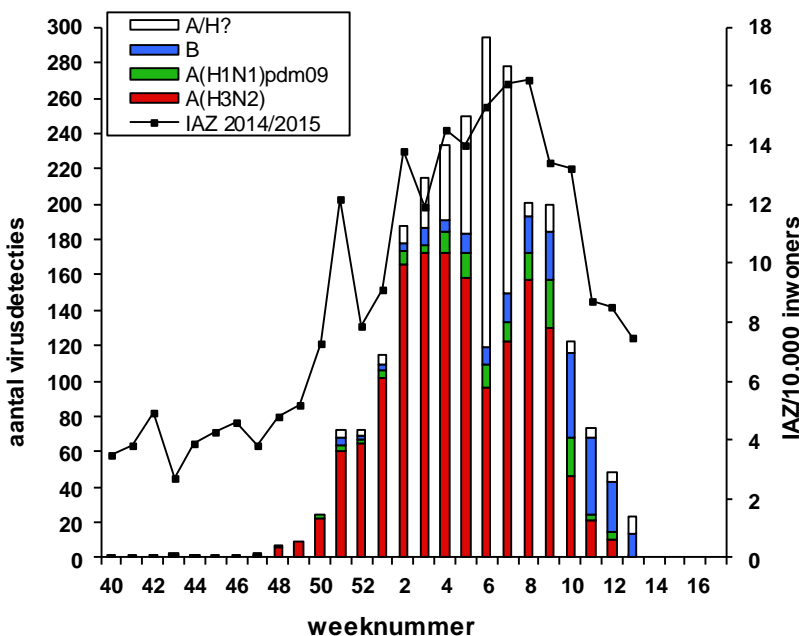

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

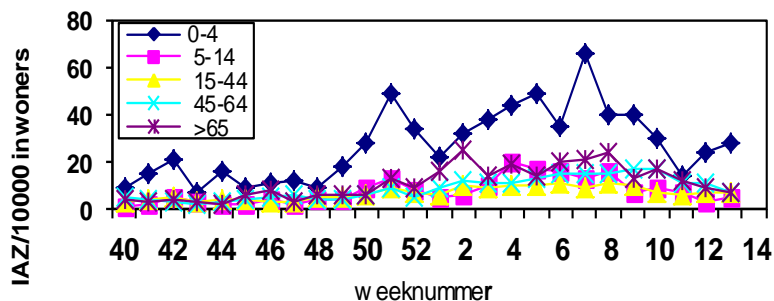

Fig. 5. Leeftijdverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

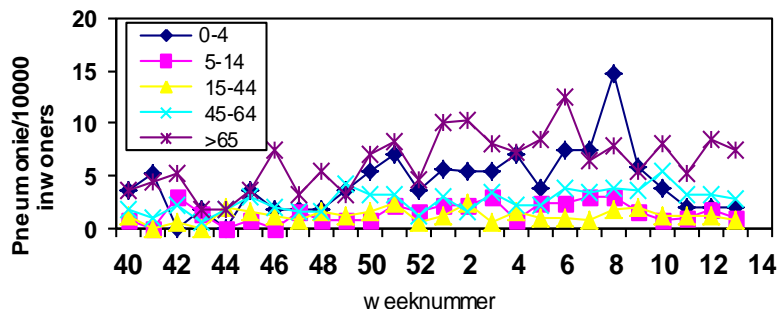

Fig. 6. Leeftijdverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde pneumonieën per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor 2015/2016

De WHO heeft de samenstelling van het vaccin voor het noordelijk halfrond voor 2015/2016 als volgt vastgesteld:

- A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-gelijkend virus;
- A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)-gelijkend virus;
- B/Phuket/3073/2013-gelijkend virus.

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:

- <http://www.virosciencelab.com>
- <http://www.virology.nl>
- <http://www.nivel.nl>
- <http://www.rivm.nl/Griep>

Nieuwsbrief Influenza-Surveilliance 2014-2015

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

IGZ, Den Haag
Drs. Jan K. van Wijngaarden, arts,
Hoofdinspecteur Volksgezondheid

NIVEL, Utrecht
Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste
lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven
Dr. Adam Meijer
Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:

Maria Silva / Anouk Gideonse
Nationaal Influenza Centrum
Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
3000 CA Rotterdam